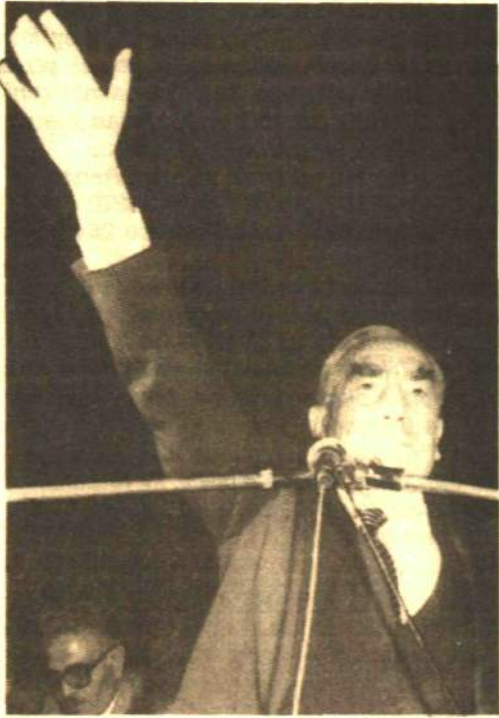

52 GÜNLÜK İTTİFAK

Bozkurtların Ergenekon'dan Çıkışı

Efsaneye göre Ergenekon'da mahsur kalan Türkler Asena adlı bozkurtun önderliğinde kendilerine çıkış yolu buldular. 20 Ekim 1991'de ise sandıkta mahsur kalan Bozkurtlar "İslamcı" RP'nin omuz vermesiyle TBMM'ye tırmandılar.

RUŞEN ÇAKIR'ın yazı dizisi 7. Sayfada

52 GÜNLÜK İTTİFAK

RUŞEN ÇAKIR

Bozkurtların Ergenekon'dan çıkışı

İttifaka karşı ilk ve en önemli tepki RP'nin Güneydoğu örgütlerinden geldi. Milletvekilliği adaylığı için adları geçen Fuat Fırat, Yakup Hatipoğlu, Haşim Haşimi başta olmak üzere çok sayıda Refah Partili partilerinden istifa etti. Bunların bazıları HEP kökenli SHP adaylarını destekledi. Sırf RP adaylarına karşı kampanya açanlar oldu.

RP kurmayları, ittifakı, bir sandık koalisyonunun da ötesinde anlamlandırırken birçok açıdan inisiyatifin kendi ellerinde olmasından güç alıyorlardı. Birleşmenin kendi çatısı altında olmasından hareketle, yaşananın bir ittifaktan ziyade bir iltihak olduğu görünümünü yaratmaya çalışıyorlar.

Efsaneye göre Ergenekon'da mahsur kalan Türkler Asena adlı bozkurtun önderliğinde kendilerine çıkış yolu buldular. 20 Ekim 1991'de ise sandıkta mahsur kalan Bozkurtlar "İslamcı" RP'nin omuz vermesiyle TBMM'ye tırmadılar.

-2-

24 Eylül 1991 günü sabaha karşı, son anda ve alelacele gerçekleştirilen ittifaka karşı ilk ve en önemli tepki RP'nin Güneydoğu örgütlerinden geldi. Milletvekilliği adaylığı için adları geçen Fuat Fırat, Yakup Hatipoğlu, Haşim Haşimi başta olmak üzere çok sayıda RP'li partilerinden istifa etti. Bunların içinden HEP kökenli SHP'li adayları destekleyenler oldu, sırf RP adaylarına karşı kampanya yürütenler çıktı. En azından etkili oldukları seçmenleri oy atmamaya teşvik ettiler. Aynı şekilde çok sayıda yerel parti yöneticisi ve üyesinin de istifa etmemekle birlikte benzer tavırlar içine girdiklerine tanık olundu. Güneydoğu'da RP'den istifa edenler Diyarbakır'da "İslam Şurası" topladılar. Bazı çevrelerin "İslami HEP" olarak tanımlanan yeni bir partinin tartışıldığı yolundaki iddiaları daha sonra yalanlandı.

RP'nin verdiği ikinci fire, Kürt tabanının tepkileri kadar kamuoyuna yansımakla birlikte İslamcı aydınlar nezdinde oldu. Şair-düşünür İsmet Özel, RP'nin yayın organı Milli Gazete'de, ittifakın açıklanmasından sonra son "Cuma Mektubu"nu kaleme aldı. Yazısında imalı bir biçimde RP yöneticilerini "köşeyi dönmek isteyenler kervanına katılmak"la itham eden Özel'in, "ittifakın ülke barajını geçmemesi için dua ettiği" İstanbul'daki İslami çevrelerde yayıldı. Gazeteci-düşünür Ali Bulaç da ittifakla birlikte, zaten iyice soğuk baktığı iç politik tartışma ve faaliyetlerden tam anlamıyla koştur. Hüseyin Hatemi, İhsan Süreyya Sırma, Hüsnü Aktaş gibi İslami kesim içinde değişik etki ve öneme sahip kişiler de İslamcı-Türkçü koalisyonuna karşı tepkilerini dile getirdiler.

YENİ KUVAYI MİLLİYE

RP üst düzey yönetimi, başta Necmettin Erbakan olmak üzere Güneydoğu'daki kopmaları ısrarla "İstisnalar belirlenmesinden doğan sorunlar" olarak göstermeye çalıştı. Bu noktada, ayrılanlarla benzer eleştirilere sahip olan Fehim Adak, Ömer Vehbi Hatipoğlu gibi isimlerin RP listesinden adaylıklarını çekmemeleri ve seçim kampanyalarını aktif bir biçimde yürütmeleri işlerini kolaylaştırdı.

Aydınların itirazları zaten güçlü bir şekilde kamuoyuna yansımıştı. Ayrıca Abdurrahman Dilipak, Sadık Albayrak, Doç. Süleyman Akdemir, Doç. Arif Ersoy gibi isimler -seçilmelerinin imkânsızına yakın olduğu yer ve sıralarda olsalar bile- listelerde yer alıyordu.

Ancak varoluşlarının en temel ilkeleri olarak "ahlak ve fazilet"i benimseyen, sağ kılıcı partilerini pragmatizmleri nedeniyle kıyasıyla eleştirenlerin ittifakı yalnızca aritmetik birtakım hesapların gereği olarak sunmaları kolay olmayacaktı. Bu aşamada "İnananlar Refah'ta birleşti" sloganı öne çıkartıldı, "Kuvayı Milliye ruhunun canlanması" teması ortaya atıldı.

İNİSİYATİF HOCADA

RP kurmayları, ittifakı bir sandık koalisyonunun da ötesinde anlamlandırırken birçok açıdan inisiyatifin kendi ellerinde olmasından güç alıyorlardı. Birleşmenin kendi çatılarında gerçekleşmiş olmasından hareketle, yaşananın bir ittifaktan ziyade bir iltihak olduğu görünümünü yaratmaya gayret ettiler.

Gerçekten de tüm Türkiye'yi Refah Partisi'nin adı ve amblemi yazılı bayraklar donattı. Televizyona hep Erbakan çıktı. RP'nin tek başına seçime girmesi ihtimaline göre Genel Başkan Yardımcısı Bahri Zengin'in denetiminde Anajans tarafından hazırlanan reklam kampanyasında ittifaktan sonra hiçbir düzenleme ve değişikliğe gidilmedi. İttifak partilerinin ülke sorunlarına karşı geliştirdikleri tüm çözüm önerileri RP'nin "Adil Düzen" programının potansında eridi.

Yıllık izinlerini seçim kampanyasına denk getiren Avrupa'daki göçmen işçilerin yoğun katılımıyla iyice güçlenen RP örgütlenmesi, diğer ittifak partilerini kıyasla beklendiği gibi çarpıcı bir performans gösterdi. Son olarak Necmettin Erbakan, Alpaslan Türkkan ve Aykut Ediba- li ile birlikte kamuoyunun karşısına çık-

Yalçın Özer: 'Önce Özal, sonra sağ'

Türkiye gazetesi, 20 Ekim 1991 seçimlerinden önce yaptığı yayınlarla RP-MÇP-IDP ittifakının güçlenmesine oldukça katkıda bulundu. Bu arada ANAP ve DYP'yi de fazla kırmamaya özen gösterdi. Ama her şeyden önce Turgut Özal'ın propagandasını yaptı. Gazetenin Ankara Temsilcisi ve Başyazarı Yalçın Özer bu konuda sorularımızı şöyle yanıtladı:

—Türkiye gazetesi ve onun başyazarı olarak siz ittifakın oluşması ve seçimlerden başarılı bir sonuç alması için çaba gösterdiniz. Ama bu arada gerek DYP'yi gerek ANAP'ı doğrudan hedef alan yayımlardan da kaçındınız. Hatta sağda yer alan tüm oluşumlara eşit bir şekilde ilgi göstermeye çalıştınız.

—Doğrudur. Biz "merkez sağ" partileri olan ANAP ve DYP'yi de kendi inandığımız değerlere bağlı partiler olarak görüyoruz. Yani kendi partilerimiz olarak görüyoruz. Bu bakımdan bunlarla yakınlaşmak gerektiğine, bunlara yardımcı olmak gerektiğine inanıyoruz. Biz tepkici bir gazete değiliz. Bir manada biz de bir 'kitle gazetesiyiz.' Yani bu partileri reddedemeyiz, kendi partilerimiz olarak destekleriz, fakat bu partilerin güzel olan işlerine destek oluruz, yanlış politikalarını da belirtiriz. Bu partilerin daha milli, daha dini, kültürel değerlerimize bağlı bir çizgi üzerinde bulunmalarını sağlamak bizim yayın çizgimizdir. ANAP ve DYP arasında fazla bir fark bulamıyoruz.

Ama bu iki partinin içinde de bulunmaması gereken unsurlar da var. Bunları kitle partisi olarak görüyoruz, ama orta sağ çizgisiyle uyumlu olmayan insanlar da bu iki parti içinde mevcut. Bu iki parti büyük yıpranmalar geçirdi ve benim kanaatim Türk milletinin tek başına iktidar yapmak istediği kompozisyonlardan çıktı. Bunlardan herhangi birinin ileride büyük bir kitle partisine yeniden dönmelerini temenni ediyorum, ama ümit etmiyorum. Bu partiler dört başı mamur partiler olabilsen yeni bir sağ kitle partisi ihtiyacı olmazdı.

—Gazetenizin seçim dönemindeki yayınlarından söyle bir izlenim çıkıyor: Sağdaki her üç oluşumu birbirlerinin teminatı olarak gördünüz. Ama bütün

Özal'ı Çankaya'dan indirmek bir tepki politikasıdır. Özal bir supap vazifesi görüyor. Onu Çankaya'dan indirmek isteyenlerin tamamen ekstrem bir siyasi eğilim içinde bulduklarına inanıyorum.

bunların üstünde sağın genel teminatı olarak da Turgut Özal'ı gördünüz.

—Turgut Özal'ı biz hem demokratikleşme açısından hem de ülkenin ekonomik açıdan zenginleştirilmesi, ufkunun açılması bakımından lüzumlu bir devlet adamı olarak görüyoruz. Bunun yanında Turgut Özal Batı standartlarında milli ve manevi değerlere bağlı ve her şeyden önemlisi de o hüviyetlerin Türkiye'de yerleşmesinin, rahat rahat kullanılmasının teminatıdır. Turgut Özal, ortaya koyduğu kendine has yönetim üslubuyla Türkiye'de aşırılıkları tasfiye etmiştir; siyasi bir rahatlama, kavgasız, uzlaşmacı bir siyasi ortam kurmakta çok büyük katkılar olmuştur. Gerek yaptığı hizmetler gerek sahip olduğu demokrat misyon

itbarıyla bizim vazgeçemeyeceğimiz bir insandır. Turgut Özal orada oldukça diğer gelişmeler daha sancısız, daha kavgasız, daha rahat olur ümidim var. Çünkü Turgut Özal, bir supap vazifesi görüyor; kötüye mani, iyiyi teşvik edici mahiyette. Tabii ki Özal'ın yanlışları da oldu, bunları yazdık, eleştirdik, kendisine şifahen söyledik, ama son toplamda kendisi lüzumlu bir insandır.

—Özal'ı cumhurbaşkanlığından devirmek için senaryolar vardı seçimden önce, belki hâlâ var. Sizler ittifakı desteklediniz. İttifakın Çankaya olayına nasıl baktığı sizin için önemliydi herhalde.

—Özal'ı Çankaya'dan indirmek bir tepki politikasıdır. Yeni bir sağ parti derken, biz bunu tabandaki isteğe cevap verecek bir kitle partisi olarak düşündük. Turgut Özal'ı Çankaya'dan indirmek isteyenlerin tamamen ekstrem bir siyasi eğilim içinde bulduklarına inanıyorum ve bir kitle partisi derken, ben bunları cümlelerin dışında tutuyorum. Bunlar, böyle bir kitle partisinin dışında kalacak kişilerdir. Böyle bir kitle partisi isteyen eski siyasilerin, bilim adamlarının, sanatçıların Turgut Özal konusunda benimle hemen hemen aynı yargıyı paylaştıklarına inanıyorum. Onlar da Turgut Özal'ın şahsına karşı bu tarzda aşırı bir tepkiye sahip değiller, aldığım intiba o oldu. Kızıyolar'ın tenkit ettikleri yerler var, fakat son toplamda Turgut Özal ile özel bir kavgaları yok.

RP'nin 13 ekim günü gerçekleştirdiği Sultanahmet mitinginde "Başbuğ" yazılı filamalar da vardı. "Karanlıktan Doğan Güneş" çok geçmeden ittifaktan ayrılacak, RP Genel Başkanı Erbakan ise, "bu kardeşleri"ni kararlarını gözden geçirmeye çağıracaktı.

mamak için elinden geleni yaptı. Örneğin İstanbul Dedeman Otel'i'nde basına verilen akşam yemeği sırasında bazı RP yetkilileri gazetecilerin kulağına, Türkçe ve Edibali'nin de yemeğe katılmalarının öngörüldüğünü ama "Hoca"nın bunu son anda iptal ettiğini fısıldadılar.

YİNE TÜRK-İSLAM SENTEZİ

Fakat ittifakın gerçekleşmesi için dışarıdan baskı yapan milliyetçi-muhafazakâr aydınlar bu noktada da devreye girdiler. Önce Erbakan ve Türkçe Kırkkale mitinginde bir araya geldi, ardından üç lider

peşpeşe birçok önemli mitinge birlikte katıldı.

RP'de önemli bir kesim, ittifakın seçimle birlikte dağılacak olduğunu ısrar ederken bir başka grup İslamcılık temelinde bir "ittihad"ın gerçekleşmesini savunuyordu. Örneğin RP MKYK üyesi Hasan Hüseyin Ceylan, ülkücü Bizim Dergâh dergisinin sorularını şöyle yanıtlamıştı: "Her üç partinin temel özelliği İslamcılık, İslam'a hizmet, İlay-ı Kelimetullah adına, yani Allah (cc)'ın şanını ve Allah (cc)'ın kelamını yüceltme adına gayret sarfetmek idi. Önemli olan Allah (cc)'ın davasını, Hakk'ı üstün tutma davasını, kişilerin bayraklaştırmış

olmasıdır, asıl hedef de budur zaten. Bu hedefin gün geçtikçe tabanda yayıldığı, bu hedef doğrultusunda kardeşliklerin arttığına gerekçe mutlu oluyoruz."

Üç partinin muhtemel bir birleşmesinin yalnızca İslamcılık temelinde olmasına ittifakı destekleyen odaklar izin vermedi niyetli değildi. Özellikle devletçi-milliyetçi çizgiye sahip olan Ahmet Kabaklı, Ayhan Songar gibi köşe yazarları ittifak içinde Türkiye ve MÇP'yi ön plana çıkartmaya çalışıyorlar.

Sorularımızı yanıtlayan Aydınlar Ocağı Genel Başkanı Prof. Nevzat Yalçıntaş, ittifakın başarısının "Anadolu'da asırlar-

dan beri kendiliğinden oluşmuş olan Türk-İslam bütünleşmesinin bir tezahürü" olarak değerlendiriyor. "Türk kültürü" ile "İslam inancı"nın birbirlerinden ayrı şeyler olmadığını, bu konuda "büyük şehirlerdeki üniversitelerde kendilerine bir doktrin ve ideoloji arayan aktif grupların münakaşaları"nın kafaları karıştırdığını belirtiyor. Prof. Yalçıntaş, Sovyetler Birliği'ndeki Türk cumhuriyetlerle kurulacak iletişimin en temel unsuru olarak da yine "Türk-İslam terkihi"ni görüyor.

Güneydoğu'da Refah'tan istifa edenlerin bir nevi sözcüsü durumuna gelen Al-

tan Tan, sorularımızı yanıtlarken ittifakın gerçekleştirilmesinde şu hedefin de gözetildiğini iddia ediyor: "Türkleri, İslam enternasyonalizminden, Batı ile uyusuk ABD'nin Ortadoğu'daki jandarması, Orta Asya'da taşeronu milliyetçi bir noktaya çekmek. Türk cumhuriyetlerinin İslami değil, laik-Batıcı bir noktaya gelmelerini sağlamak. Ortak Pazar'a alınmayan Türkiye'ye Orta Asya'da, Kafkaslar'da hızlı ticari ve siyasi inisiyatifler sağlamak."

Tan, böyle bir senaryonun gerçekleştirilmesi için RP'nin sağa kaydırılmasına gerek duyulduğunu ve ittifakın bu çerçevede gerçekleştirildiğini iddia ediyor.

Gerek ittifakta yer alan partiler gerek onları dışarıdan destekleyen odaklar Dış Türklere yakın ilgi gösterdiklerini saklamıyorlar. Örneğin MÇP kökenli RP milletvekili adaylarının hemen hepsi kendilerine yakın olan yayın organlarına verdikleri ilanlarda "Türk arasında lider Türkiye" sloganını başlıca çıkarttılar. Necmettin Erbakan seçim kampanyasında sık sık yanında Balkan Türklerinin temsilcileriyle do-laştı. "Dış Türklere" konusuna hemen her konuşmasında değindi.

İttifakı destekleyen sağcı aydınların önemli bir kısmının, 21. asrın Türk asrı olacağını ciddi biçimde ilk kez dile getiren Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a olan sempatisini her vesileyle dile getirmeleri, en azından kendisini eleştirmekten özel olarak kaçınmaları ilgi çekici diğer bir husustu. Seçim kampanyası boyunca sağ partilerden çok Cumhurbaşkanı'nın propagandasını yapan Türkiye gazetesinin birinci sayfasındaki köşesinde Ömer Özer-türkmün 24 ekimde şu başlığı attı: "ANAP'ın tasfiye ettiği ilk muhafazakâr Özal'dır." Prof. Nevzat Yalçıntaş da Özal'ın cumhurbaşkanlığına seçiliş yönteminin "kanunlara uygun ama adil olmadığı"ni belirttiikten sonra yeni Meclis'in Cumhurbaşkanı'nı devirmek için değil onu kendi fonksiyonları içine çekecek mekanizmaları kurmak için çalışmaya çağırıyor.

Seçimlerden sonra ortaya çıkan tabloda ittifakın anayasa değişikliği ve Cumhurbaşkanı'nı devirmek için anahtar haline gelişinden hareketle Türk sağının ünlü politikacılarından biri bize şu yorumu yapıyor: "İttifakı Özal kurdu ve demek çok fazla sorumluluk isteyen bir iş. Ama mutlaka onun bir dahli olması lazım. Çünkü ortaya çıkan sonuçtan en karlı kendisi çıktı."

KİM KAZANDI, KİM KAYBETTİ?

Özal'ın kazançlı çıkıp çıkmadığı bir yana bırakılacak olursa, ittifak olayına dahil olan herkesin -RP dışında- çok büyük kazançlar elde ettiği ortaya çıkıyor. İttifaka soğuk bakan RP'nin bir üst düzey yöneticisi seçim sonuçlarını bize şöyle yorumladı: "MÇP siyasi bir mevtaydı. Onu biz dirilttik. Gerek MÇP gerek IDP, Milli Bakıye sisteminin uygulanması durumunda bile zorlukla ulaşabilecekleri milletvekili sayısına ulaştılar."

Her ne kadar ittifakın yüzde 16.88'lik oy oranında hangi partinin hissesinin ne olduğunu hesaplamak imkânsızsa da MÇP'nin 19, IDP'nin 3 milletvekili çıkar-mış olmaları hayli mutlu oldukları kesin. Nitekim sahibi Rıza Müftüoğlu'nun da RP listesinden Erzurum Milletvekili seçildiği MÇP'nin "yarı resmi" yayın organı Yeni Düşünce, seçim sonuçlarını "Ergenekon'dan ikinci çıkış" sürmanşetiyle okuyucuya duyurdu.

Yeni Düşünce şöyle yazıyor: "Türk milliyetçiliğinin yeniden TBMM'de temsil edilmesi Türk milleti için ikinci bir Ergenekon'dan çıkış" olarak nitelendiriliyor. Son devirde yıkıcı ve bölücü güçlerin en büyük saldırganları maruz kalan bir grubun önemli bir sayısıyla TBMM'de temsil edilmesi Türk milletinin umudunun hâlâ Türk milliyetçilerinden yana olduğunu ortaya koyuyor."

Efsaneye göre Ergenekon'da mahsur kalan Türkler Asena adlı bozkurtun önderliğinde kendilerine çıkış yolu buldular. 20 Ekim 1991'de ise seçim sandığına mahsur kalmış olan Bozkurtlar, Necmettin Erbakan'ın liderliğindeki "İslamcı" RP'nin omuz vermesiyle TBMM'ye tırmadılar. RP'nin kazancı ise 43 kişilik TBMM grubundan ibaret.

Yarın: MÇP ayrıldı, RP selamete erdi